

This question paper contains 5 printed pages]

B—192—2017

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Year) (Third Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2017

(New Course)

POLITICAL SCIENCE

Paper VI

(International Relation)

(MCQ+Theory)

(Tuesday, 14-11-2017)

Time : 2.00 p.m. to 4.00 p.m.

Time—Two Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) All questions are compulsory.

(ii) All questions carry equal marks.

(iii) Wrong answers will carry negative marks (only for MCQs).

(i) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(iii) चुकीच्या उत्तरास ऋणात्मक गुण आहेत (केवळ बहुपर्यायी प्रश्नासाठी).

MCQ

1. Multiple Choice Questions :

10

बहुपर्यायी प्रश्न :

(i) Which is the correct statement about the scope of International Relations ?

(A) To Study of Nation-State

(B) To Study of International Law

(C) To Study of Foreign Policy

(D) All of the above

P.T.O.

आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या व्याप्ती संदर्भात कोणते विधान बरोबर आहे :

- (A) राष्ट्र-राज्याचा अभ्यास करणे
- (B) आंतरराष्ट्रीय कायद्याचा अभ्यास करणे
- (C) परराष्ट्र धोरणाचा अभ्यास करणे
- (D) वरीलपैकी सर्व

(ii) Which theory is impracticable and utopian theory ?

- (A) Idealist theory
- (B) Realist theory
- (C) Game theory
- (D) Decision-making theory

कोणता सिद्धांत अव्यवहारीक आणि कल्पितादर्श सिद्धांत आहे ?

- (A) आदर्शवादी सिद्धांत
- (B) वास्तववादी सिद्धांत
- (C) खेळ सिद्धांत
- (D) निर्णय निर्मिती सिद्धांत

(iii) Which factor is important in the development of western countries ?

- (A) Population
- (B) Technology
- (C) Oil and Petrol
- (D) None of these

पाश्चात्य राष्ट्रांच्या प्रगतीतील महत्वाचा घटक कोणता ?

- (A) लोकसंख्या
- (B) तंत्रविज्ञान
- (C) तेल व पेट्रोल
- (D) यापैकी नाही

(iv) Which one of the following is type of Balance of Power ?

- (A) Simple Balance of Power
- (B) Multiple Balance of Power
- (C) Flexible and Rigid Balance of Power
- (D) All of the above

खालीलपैकी कोणता सत्तासंतुलनाचा प्रकार आहे :

- (A) सामान्य सत्ता संतुलन
- (B) बहुविध सत्ता संतुलन
- (C) परिवर्तनशील सत्ता संतुलन
- (D) यापैकी सर्व

- (v) “International Politics is an Art’ Who said ?
- (A) Quincy Wright (B) Frenkel
(C) Jeremy Bentham (D) David Easton
- “आंतरराष्ट्रीय राजकारण ही एक कला आहे” असे कोणती म्हटले ?
- (A) क्विन्सी राईट (B) फ्रँकेल
(C) जेरेमी बेंथम (D) डेविड ईस्टन
- (vi) Which theory supported by Richard Snyder ?
- (A) Realist Theory (B) Idealist Theory
(C) Game Theory (D) Decision-making Theory
- रिचर्ड स्नायडरने कोणत्या सिद्धांताचे समर्थन केले आहे ?
- (A) वास्तववादी सिद्धांत (B) आदर्शवादी सिद्धांत
(C) खेळ सिद्धांत (D) निर्णयनिर्मिती सिद्धांत
- (vii) The National Power is limitation by
- (A) International Morality (B) World Public Opinion
(C) International Law (D) All of these
- राष्ट्रीय सत्तेवरील मर्यादा
- (A) आंतरराष्ट्रीय नैतिकता (B) जागतिक लोकमत
(C) आंतरराष्ट्रीय कायदा (D) यापैकी सर्व
- (viii) In British Period which state was a ‘Buffer State’ between the China and India ?
- (A) Afghanistan (B) Tibet
(C) Germany (D) Japan
- ब्रिटीशांच्या काळात कोणत्या राज्याने ‘आघात प्रतिबंधक राज्य’ म्हणून चीन व भारत यांच्यामध्ये कार्ये केले ?
- (A) अफगाणिस्तान (B) तिबेट
(C) जर्मनी (D) जपान

P.T.O.

(ix) Which one of the following universities started International Relations first ?

- (A) Cambridge University (B) Wales University
(C) California University (D) JNU, Delhi

आंतरराष्ट्रीय संबंधाच्या अभ्यासाला प्रथम कोणत्या विद्यापीठात सुरुवात झाली ?

- (A) कॅंब्रिज विद्यापीठ (B) वेल्स विद्यापीठ
(C) कॅलिफोर्निया विद्यापीठ (D) जे.एन.यु., दिल्ली

(x) Which is the following is *not* a military alliance ?

- (A) SEATO (B) CENTO
(C) UNITED NATIONS (D) NATO

खालीलपैकी कोणता संघ हा लष्करी संघ नाही ?

- (A) सिटो (B) सिएंटो
(C) युनायटेड नेशन्स (D) नाटो

Theory

2. Explain the meaning and importance of International Relation. 10
आंतरराष्ट्रीय संबंधाचा अर्थ सांगून महत्त्व स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Write *six* principles of H.J. Morgenthau's Realistic Approach.

एच.जे. मॉर्गेथोच्या वास्तववादी दृष्टीकोनाची सहा मुलतत्वे लिहा.

3. Describe the meaning and elements of National Power. 10
राष्ट्रसत्तेचा अर्थ सांगून, राष्ट्रसत्तेच्या घटकांचे विश्लेषण करा.

Or

(किंवा)

State the techniques of Balance of Power.

सत्ता संतुलनाची तंत्रे (मार्ग) सांगा.

4. Write short notes on (any two) :

10

- (i) Nature of International Relation
- (ii) Idealistic Approach
- (iii) Limitations of National Power
- (iv) Types of Balance of Power.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) आंतरराष्ट्रीय संबंधाचे स्वरूप
- (ii) आदर्शवादी दृष्टीकोन
- (iii) राष्ट्रसत्तेच्या मर्यादा
- (iv) सत्ता संतुलनाचे प्रकार.